

Како и зашто ће колабирати војска САД

Пише: Божидар Маслаћ
среда, 02 март 2011 15:28

Почетком деведесетих година, после пада берлинског зида, започео је распад Совјетског Савеза. Иако је СССР по много чему заостајао у односу на Запад, и са својом неефикасном економијом није могао више да издржи трку у наоружавању, армија Совјетског Савеза је била не само равноправни такмац Западу већ је на многим пољима била технолошки испред њега. Поменућемо да је кацига којом пилот покретањем главе може да захвати циљ и наводи ракете на непријатељски авион била стандардни део опреме на вишенаменском борбеном авиону миг-29 који је постао оперативан у првој половини осамдесетих година. У исто време, амерички пилоти су овакву опрему имали само у холивудским филмовима. Ова, за оно време, “high-tech” направа појавила се у филму *Плави Гром* у којој се прича врти око истоименог футуристичког хеликоптера.

Поседовање високотехнолошке опреме и напредних технологија није успело да спаси совјетску војску од колапса узрокованих политичким сломом СССР-а. Не само да је повлачење из база широм Источне Европе и делова СССР изван Русије допринело хаосу у којем се совјетска армија тешко сналазила већ је због „шок терапије“ у економији војска СССР односно Русије нагло остала готово без финансија. Осим драстичног пада стандарда запослених који су били на ивици гладовања, набавка новог наоружања је веома редукована, а старо се није одржавало према прописима. Замислимо какве проблеме су имале јединице које су морале да брину о атомском оружју. Ко зна колико пута је замало избегнута нека нова катастрофа попут Чернобиља? Поред пропададања технике којом је била наоружана совјетска, односно руска армија и обука је била веома угрожена. Руски пилоти су имали страховити пад броја часова налета тако да су озбиљно заостали за квалитетом обучености пилота НАТО пакта.

Зашто смо подсетили читаоце на колапс који је доживела војска СССР-а? Зато што сматрамо да колапс, истина мање драматичан и под већом контролом одговорних генерала и политичара, чека и војску САД у наредним годинама због економске кризе Западног света. Као ни у случају Совјетског Савеза поседовање високотехнолошких

Како и зашто ће колабирати војска САД

Пише: Божидар Маслаћ
среда, 02 март 2011 15:28

система неће бити довољне да их спасе од овакве судбине.

Селидба светског капитала из земаља старог капитализма у земље трећег света које су прихватиле тржишна правила игре и отвориле се за стране инвестиције довела је до светске економске кризе, коју је боље назвати кризом Запада јер се Кина, Индија и друге земље новог капитализма несметано развијају.

Селидба светског капитала из земаља старог капитализма у земље трећег света које су прихватиле тржишна правила игре и отвориле се за стране инвестиције довела је до светске економске кризе, коју је боље назвати кризом Запада јер се Кина, Индија и друге земље новог капитализма несметано развијају. Као што економија СССР-а није била ефикасна и довела је до заостајања за Западом и недостатком финансија за своју армију, тако данас, додуше из других разлога САД долазе у сличну ситуацију. Скупа радна снага САД није конкурентна на светском тржишту и производња се преселила у трећи, нови врли капиталистички свет. Влада и грађани САД су наставили да троше и да се задужују као да се ништа није догодило и настала је, за САД, криза из које неће изаћи још дуги низ година. Пореска основица се смањила и издвајања за армију ће се драстично смањивати и поред тога што војноиндустријски комплекс има најјутцајнији лоби у САД.

Да колапс армије САД већ почиње види се из одлуке председника Обаме да прекине производњу Ф 22, најважнијег авиона за ратно ваздухопловство САД, који служи за освајање ваздушне премоћи у ваздуху. Производња се прекида под изговором да друге силе још дуго неће бити у стању да произведу слично оружје, па за њим нема преке потребе.

Међутим, садашњи ловац, којим су наоружане ловачке јединице ратног ваздухопловства

Како и зашто ће колабирати војска САД

Пише: Божидар Маслаћ
среда, 02 март 2011 15:28

САД задужене за освајање ваздушне превласти, познати Ф15, који има беспрекорну каријеру и званично ниједан није изгубљен због дејства непријатељских ваздухоплова, развијен је и уведен у оперативну употребу још седамдесетих година. Вежбе у којима су учествовали амерички, руски и индијски пилоти, показале су да Ф15 не може да се носи са најновијим верзијама Сухоја, дериватима чувеног СУ-27, којим се наоружавају Русија, Кина и Индија. Из свега наведеног можемо закључити да су САД приморане да одустану од трке у наоружању када је у питању ваздухопловство.

Да колапс армије САД већ почиње види се из одлуке председника Обаме да прекине производњу Ф 22, најважнијег авиона за ратно ваздухопловство САД, који служи за освајање ваздушне премоћи у ваздуху.

Ствари нису боље ни у морнарици. Како би опстале као светска сила број 1 САД одржавају морнарицу која кошта колико следећих десетак светских морнарица заједно (150 милијарди долара у 2010 укључујући ту и маринце). У САД се дуго сматрало да је за светску доминацију потребно имати десет носача авиона. Од овог броја осам би било тренутно оперативних док би се два налазила на ремонту или модернизацији. Према овим проценама два би била распоређена за заштиту поморских комуникација на Атлантику, два на Пацифику док би преостала четири служила у региону Медитерана и Персијског залива. Према каснијим проценама и концепту вођења рата и по (један класичан рат са војском неке државе и још један ангажман сличан оном у Авганистану) процењено је да је потребан већи број носача авиона. Данас САД имају 11 оперативних носача и још шест у резерви.

Други њихов проблем, поред финансијског тега који оваква флота све више постаје, је концептуални. Све конкурентне силе, које поседују мали број носача авиона (Русија поседује један који је по величини сличан америчким), сматрају америчке носаче авиона главним поморским војним циљевима. Русија стално развија нове ракете које се лансирају са подморница и авиона и у стању су да униште групу носача авиона (нуклеарном бојевом главом, конвенционалном ствари иду нешто теже). Тактика се своди на лансирање већег броја пројектила од којих ће се неки пробити кроз одбрану носача авиона и уништити га. Овим путем је, како су пренеле агенције, кренула и Кина која је недавно испитала нову ракету убицу носача авиона. Ефикасност појединог оружја се може стварно оценити само у рату, али оно што је проблем за САД је велика финансијска инвестиција у носаче авиона.

Ова инвестиција постаје камен око врата за посусталу економију. Руски и Кинески противбродски системи сигурно не достижу цену једног носача авиона од 2-3 милијарде долара.

Како и зашто ће колабирати војска САД

Пише: Божидар Маслаћ
среда, 02 март 2011 15:28

Ова инвестиција постаје камен око врата за посусталу економију. Руски и Кинески противбродски системи сигурно не достижу цену једног носача авиона од 2-3 милијарде долара. Трошкови одржавања флоте носача годишње односе велики део колача буџета морнарице, а много новца одлази и на одржавање не мале флоте нуклеарних подморница, а како ће толики терет да изнесе држава која зависи од кинеског новца? Разлог зашто САД већ нису банкротирале је то што онда Кинези не би имали коме да продају своју робу и услуге. Сигурно је да земља у критичној мери зависна од новца стране силе (као Русија деведесетих) неће више моћи да приушти луксуз одржавања толике војне силе. Проблем је што војноиндустријски лоби нема интерес да прихвати нову реалност а прихватање стварности у коме ниси више број један је тешко и за обичне војнике и цивиле. Одржавање предимензионисане флоте носача авиона и другог бројног наоружања скупог за одржавање, високих трошкова просечног запосленог у војсци, као и војно ангажовање у Ираку и Авганистану довешће до финансијских маказица у којем ће трошкови превазићи могућности и војска САД ће доживети колапс, који ће због одмерене природе кинеског конкурента који финансира САД како не би сувише брзо банкротирале бити организованији и достојанственији од оног којег је доживела војска СССР. САД су прво престале да производе најважнији авион, а ускоро можемо очекивати да се Јенкији почну повлачити из база широм света и полако стварно оду кући.